

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobkyně: **V. Z.**, zastoupena Mgr. Danielem Krajčo, advokátem se sídlem nám. Přemysla Otakara II. 36, České Budějovice, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihočeského kraje**, odbor dopravy a silničního hospodářství, se sídlem U Zimního stadionu 1952, České Budějovice, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 5. 2011, čj. KUJCK/11819.3/2011/ODSH/ivmi, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 30. 11. 2011, čj. 10 A 59/2011 - 49, o návrhu žalobkyně na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaný zamítl odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Magistrátu města České Budějovice, Matričního úřadu, oddělení cestovních dokladů a řidičských průkazů, ze dne 24. 2. 2011, o námitkách proti záznamu bodů v registru řidičů. Žalobkyně napadla rozhodnutí žalovaného žalobou u krajského soudu, který v záhlaví označeným rozsudkem žalobu zamítl.

[2] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) se kasační stížností u Nejvyššího správního soudu domáhá zrušení rozsudku krajského soudu. Součástí kasační stížnosti je také návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[3] Před samotným posouzením tohoto návrhu Nejvyšší správní soud k institutu odkladného účinku uvádí následující. Pravidelně je odkladný účinek spojován s tzv. řádnými opravnými prostředky, např. odvoláním. Zde účinky rozhodnutí správního orgánu nastávají až v okamžiku rozhodnutí o opravném prostředku (srov. přiměřeně usnesení sp. zn. IV. ÚS 581/06 ze dne 11. 10. 2006: „*Účelem [odložení vykonatelnosti rozhodnutí] je vytvoření časového prostoru pro posouzení ústavní stížnosti tak, aby před rozhodnutím soudu nedošlo k nevratným krokům, po nichž by se jeho rozhodování stalo jen*

akademickým cvičením a ochrana ústavně zaručených základních práv a svobod by byla toliko iluzorní“).

[4] Nejvyšší správní soud již v minulosti judikoval v usnesení ze dne 24. 2. 2010, čj. 6 As 6/2010 - 61, že institut odkladného účinku je primárně spjat se žalobou jakožto nástrojem ochrany veřejných subjektivních práv adresáta veřejnoprávního působení. Odkladný účinek přiznávaný žalobě má proto ochránit tohoto adresáta veřejné správy před případnými neodstranitelnými negativními následky aktu veřejné správy (srov. usnesení NSS ze dne 27. 1. 2012, čj. 2 As 132/2011 – 115, všechna zde citovaná rozhodnutí NSS dostupná na www.nssoud.cz).

[5] Zákonem č. 303/2011 Sb. kterým se mění zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, došlo s účinností od 1. 1. 2012 i ke změně úpravy podmínek pro přiznání odkladného účinku v § 73 s. ř. s. Na rozdíl od předchozí právní úpravy již není nutné prokazovat tzv. nenahraditelnou újmu žalobce (resp. důvodnou obavu její hrozby), nýbrž stačí pouze poukázat na nepoměr mezi následkem (slovy zákona „újmou“), které by vznikly žalobci nepřiznáním odkladného účinku a případnou újmou, která by mohla vzniknout jiným osobám, pokud by k odložení účinků jinak závazného rozhodnutí došlo. Přiznání odkladného účinku nesmí být současně v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[6] Důvodová zpráva k zákonu č. 303/2011 Sb. v bodu 38 uvádí: *„Institut odkladného účinku správní žaloby má pro faktickou úroveň ochrany veřejných subjektivních práv (tedy pro naplňování základního smyslu správního soudnictví) často klíčový význam. V situacích, kdy je žalobce vystaven hrozbě těžko napravitelné nebo kompenzovatelné újmy, může být pro žalobce rozhodnutí o jeho žádosti o přiznání odkladného účinku přednější než případné vyhovění samotné žalobě za situace, kdy je zrušené rozhodnutí již "konzumováno" a zásah do práv či zájmů hájených žalobcem neodstranitelný. Za základní problém současné právní úpravy lze označit skutečnost, že zákonodárce neponechal na uvážení soudu, kterému z konfliktních zájmů dát v konkrétním případě přednost, ani neupravil pouhá vodítka pro tuto úvahu. [...] Každé rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku musí být vždy řádně odůvodněno, proto se tato povinnost stanovuje explicitně.“*

[7] Lze tedy shrnout, že současná úprava je ve vztahu k přiznání odkladného účinku příznivější než úprava předešlá.

[8] Při rozhodování o odkladném účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud zjišťuje kumulativní splnění výše uvedených zákonných předpokladů (§ 73 odst. 2 s. ř. s.), tj. 1) výrazné disproportionality újmy způsobené stěžovateli v případě, že účinky napadeného rozhodnutí nebudou odloženy ve vztahu k újmě způsobené jiným osobám, pokud by účinky rozhodnutí odloženy byly; a 2) absenci rozporu s důležitým veřejným zájmem. Je-li odkladný účinek přiznán, pozastavují se ty účinky napadeného správního rozhodnutí, které z povahy věci pozastavit lze (tj. uložené právní povinnosti nelze vynucovat, přiznaná oprávnění nelze uplatňovat, odejmutá oprávnění zůstávají zachována, atd.).

[9] Důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou vždy individuální, závislé pouze na osobě a situaci stěžovatele. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má proto stěžovatel. Stěžovatel musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí, z jakých konkrétních okolností to vyvozuje a uvést její intenzitu. Vylíčení podstatných skutečností o nepoměrně větší újmě musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se stěžovatel v souvislosti s napadeným rozsudkem krajského soudu obává, by pro něj byl zásadním zásahem. Hrozící újma musí přitom být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická a bagatelní.

[10] Pokud jde o splnění druhého zákonného předpokladu, tj. že přiznání odkladného účinku není v rozporu s veřejným zájmem, soud vychází z povahy věci a z obsahu soudního a správního spisu, včetně eventuálního vyjádření žalovaného správního orgánu.

[11] Stěžovatelka svůj návrh na odkladný účinek odůvodnila tím, že pracuje jako řidička taxislužby a tato činnost je jejím jediným zdrojem příjmů. V současné době pečuje o svou matku, která má vážné zdravotní postižení a není schopna se dopravit do zdravotnických zařízení sama. Na tyto účely pobírá stěžovatelka též příspěvek na péči od města České Budějovice, jehož přiznání řádně doložila rozhodnutím ze dne 28. 1. 2010. Dále uvedla, že pečuje i o pana S. D., tuto skutečnost však již nedoložila ani nerozvedla. Obě uvedené osoby jsou údajně zcela závislé na její péči, jakož i na příjmech z podnikání stěžovatelky. Z těchto důvodů je pro stěžovatelku řidičský průkaz údajně nezbytný.

[12] Žalovaný se ve svém vyjádření k přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ze dne 20. 2. 2012 v podstatě vyjadřoval již k věci samé. Žalovaný je přesvědčen o oprávněném „vybodování“ stěžovatelky a navrhuje odkladný účinek kasační stížnosti nepřiznat.

[13] Nejvyšší správní soud z předloženého spisu zjistil následující skutečnosti. Stěžovatelka se od samého počátku snaží zpochybnit správnost zápisu bodů v registru řidičů. Řízení motorového vozidla je současně předmětem jejího podnikání, což doložila koncesní listinou ze dne 12. 10. 2000 (č. l. 13 soudního spisu). Současně doložila, že v důsledku zdravotního postižení její matky byl stěžovatelce přiznán příspěvek na péči podle § 14 a § 118 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění. V uvedeném rozhodnutí se mimo jiné uvádí, že z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje oprávněná osoba (matka stěžovatelky) pomoc celkově při 19 úkonech péče o vlastní osobu.

[14] Stěžovatelka tak svá tvrzení o nepoměrně větší újmě dostatečně prokázala. V daném případě dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou splněny. Odebrání řidičského oprávnění stěžovatelce by tak mohlo představovat pro ní a jí blízké osoby nepoměrně větší újmu, než která by mohla vzniknout jiným osobám, pokud by se výkon a jiné právní následky napadeného rozhodnutí odložily. Protože přiznání odkladného účinku není v rozporu s veřejným zájmem (což žalovaný ve svém vyjádření ani netvrdil), rozhodl Nejvyšší správní soud tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení. Rozhodnutí o přiznání odkladného účinku zároveň v žádném případě nepředjímá výsledek řízení o kasační stížnosti.

P o u ě n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. února 2012

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu